

## Focus de desenvolupament

### Brasil, l'estat de Rio Grande do Sul estableix una "zona sense OGM"

El gener de 1999 l'estat de Rio Grande do Sul (ERS) es va declarar "zona sense OGM": i va prohibir qualsevol conreu d'OGM al seu territori. És una decisió de pes ja que l'ERS produeix el 20 % de la soja, de la qual Brasil és el segon productor mundial.

Avui dia Brasil està en competència directa amb els Estats Units i Argentina quant a les importacions europees de soja. La creació d'una "zona sense OGM" pot ser una jugada astuta de cara als mercats destinats a desenvolupar-se. En efecte, aquesta iniciativa està en sintonia amb la voluntat creixent dels ciutadans i dels distribuïdors europeus de no consumir ni comercialitzar els OGM. A més, la creació d'una "zona sense OGM" resulta menys costosa i la regulació associada menys complexa de portar a terme que la diferenciació de línies de producció.

Per a definir una "zona sense OGM", el govern de l'ERS en primer lloc va aplicar la llei brasilera sobre la bioseguretat de 1991 que estipula que tots els OGM havien d'ésser sotmesos a una anàlisi d'impacte ambiental abans de ser cultivats en camp. Aleshores, els 79 assaigs de plantes transgèniques que es troben en curs, van esdevenir il·legals. La forta reacció de Monsanto contra les autoritats de l'ERS s'explica per les expectatives de beneficis que ofereix Brasil: mil milions de dòlars si Monsanto capta el 50 % del mercat brasiler de la soja. Les activitats de lobby de les indústries de biotecnologies han portat els seus fruits: el govern federal adopta una estratègia pro-OGM que sembla seguir el CNT-bio, l'Agència Nacional de Bioseguretat, en autoritzar l'entrada d'un carregament de blat de moro transgènic el juliol del 2000. Els opositors que donen suport a la iniciativa de l'ERS,

un col·lectiu d'ONG que agrupa entre d'altres Greenpeace, el Centro Ecológico i l'Institut de Defensa dels Consumidors (IDEC), sensibilitzen el públic i els agricultors sobre la importància de preservar una "zona sense OGM", concepte que no té cap valor jurídic però sí un pes polític innegable.

El suport de l'estranger és crucial per tal que la iniciativa de l'ERS sigui viable. Un col·lectiu de detallistes europeus, Edeka, que representa més de 6.000 comerciants, ja ha fet palesa la seva intenció de no comercialitzar productes que continguin OGM. El transformador de productes fets a base de soja japonès més important, Fuji Oil Company, exclou des de setembre del 2000 la soja transgènica dels seus aprovisionaments. Avui dia, fins i tot el gegant de la biotecnologia, Novartis, que produeix llavors transgèniques, declara que vol comercialitzar els seus propis productes alimentaris "sense OGM".

## Entrevista

### Gurdial Singh Nijar

Membre de l'organització no governamental Third World Network (Malàisia)

**En quin punt es troben els països en via de desenvolupament quant a la reglamentació OGM?**

**Gurdial Singh Nijar:** Molts països en via de desenvolupament (PED) han començat a treballar en les seves reglamentacions nacionals després del fracàs de les negociacions de Cartagena sobre el Protocol de Bioseguretat >fitxa 5. Els més fervents, aquells que es posen al costat de la posició dels Estats Units, s'oposen totalment al protocol. Malàisia ha acabat una llei que haurà de ser presentada al Parlament dins de poc. L'Organització per a la Unitat Africana també va proposar una llei als seus membres >fitxa 3.c. Namíbia es troba en una fase avançada de la promulgació d'una llei. Sud-àfrica ha començat una sèrie de consultes per a esmenar la Llei de tecnologia del gen per tal que integri

la necessitat d'una regulació més extensa de l'enginyeria genètica. A Sudamèrica, Equador, Brasil i Colòmbia també s'orienten cap a un reglament nacional de bioseguretat.

**Què justifica la creació d'un marcatge reglamentari específic als PED?**

**G. S. N.:** Els PED tenen por de convertir-se en el "cubell de les escombraries dels OGM i els seus productes derivats" ja que els consumidors d'Europa i d'altres països del Nord han forçat els seus governs a pensar-s'ho dues vegades abans d'autoritzar els OGM al seu territori. A més a més, el fracàs inicial després de l'abast limitat del Protocol de Bioseguretat significa que els països han de protegir les seves fronteres dels moviments d'OGM. Finalment, malgrat la presa de consciència

de la comunitat internacional de la necessitat de seguretat davant els OGM i els productes derivats, continua la comercialització d'aquests productes. L'amenaça per a l'agricultura i la seguretat alimentària del Tercer Món és real; el seu equilibri socioeconòmic també podria trontollar molt.

**Quines mesures complementàries necessiten els PED?**

**G. S. N.:** Apart de lleis apropiades, els PED necessiten un reforçament de les capacitats relatives al perill potencial que representen els productes que neixen de les biotecnologies. El reforçament hauria d'afectar el domini dels aspectes de seguretat de les biotecnologies, sobre els coneixements necessaris a l'aplicació d'una llei i a la creació de fons de suport i de transferències de tecnologia.